

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.]
kersaft. Prisdirektoratets Bekendtgørelse
fornyyedes den 20. Juni 1944 og senest den
20. Oktober 1945.

Ærede Medlemmer vil af disse Bemærkninger se, at den høje Rigsdag ogsaa i de første Aar under Krigen, hvor vi dog havde vore egne Regeringer, var fuldt vidende om, hvorledes dette gik til. At der saa kom en Tid, hvor det var Departementscheferne, der var i Spidsen for Administrationen, er en Sag for sig. Jeg understreger, at medens vi kunde optræde her paa Rigsdagen, medens vi kunde deltage i Overvejelserne og Afstemningerne, var man allerede inde paa dette Spørgsmaal.

Den fremstillede Sukkersaft forhandlede Butikkerne, saa at Befolkningen fik Lejlighed til at købe den, men det var navnlig Industrien, der havde Interesse i at benytte Saften. Da det var af Betydning for Industrien at underkaste Sukkersaften en yderligere Behandling, blev der truffet den Ordning, at visse Industrier kunde lade Saften videreforarbejde hos Sukkerfabrikkerne til Raasukker, saa at dette udelukkende maatte bruges i egen Virksomhed. Overførsel til anden Virksomhed kunde kun ske med Handelsministeriets Tilladelse. For Industrien har det været af stor Betydning ved Hjælp af Sukkersaften og det heraf fremstillede Raasukker at kunne supplere de meget knappe Sukkertildelinger.

Som det fremgaar af, hvad jeg har sagt, gaar Sukkersaftproblemet tilbage til Slutningen af 1942, og jeg gentager, at alle har været fuldt bekendt hermed, bl. a. gennem de af Prisdirektoratet udsendte Maksimalprisbestemmelser. Sukkersaften er for en væsentlig Del fremstillet af Roer, som ellers ikke vilde være blevet anvendt til Sukkerfremstilling, bl. a. fordi de hidrører fra Arealer, der ligger uden for Sukkerfabrikernes naturlige Opland; jeg tror derfor ikke, at den Frihed, der har hersket med Hensyn til Fremstilling af Sukkersaft, i nævneværdig Grad har berørt Tegningen af de egentlige Fabriksroer. Som Forholdene ligger, har jeg imidlertid, da der fra anden Side næredes stærke Ønsker herom, kunnet tiltræde, at man fremtidig inddrager Sukkersaftproduktionen under Statens Kontrol, saaledes som det vil ske ved den i Folketinget foretagne Ændring af Sukkerloven.

Til § 3 er føjet Regler om en Forhøjelse af Roepriisen, for saa vidt de samlede tegnede Arealer maatte overstige visse nærmere angivne Grænser, der — for at nævne dem i gammelt Flademaal — ligger ved 71 000 Tdr. Land, 75 450 Tdr. Land og 80 000 Tdr.

Land. Formaalet hermed er naturligvis at animere til en stigende Arealtegning, for at man derigennem kan opnaa Mulighed for en ønskværdig Eksport af Sukker. Det er fra Dyrkernes Side erkendt, at den nuværende saakaldte Grundpris paa 5 Kr. 26 Øre pr. DC. med Tillæg for stigende Arbejds-lønomskostninger og med yderligere Garanti for et Høstudbytte paa 175 DC. pr. Td. Land i og for sig kan siges at være god nok; man hævder imidlertid fra Dyrkerside, og jeg synes med en vis Ret, at man er betænkelig ved en Arealudvidelse under Hensyn til Spørgsmaalet om Arbejdskraft, hvilket stadig væk bestryktes at kunne volde Dyrkerne visse Vanskeligheder. Dyrkerne har derfor anset det for nødvendigt, at der gives dem en Risikopræmie, saafremt Area-lerne skal udvides. Under Hensyn til Landets store Interesse i Eksporten, der jo betinger, at Landet kan faa en Række særdeles nødvendige Varer hjem — dette gælder saaledes Kalksalpeter fra Norge —, har jeg ment at kunne tiltræde en Forhøjelse af Prisen under Forudsætning af, at det samlede Areal forøges. Sker dette ikke, faas ingen forhøjet Pris. Derfor er det meget vigtigt, at Sukkerroedyrkerne nu vil gaa i Gang med at dyrke et større Areal end i Fjor. Hvis Prisforhøjelsen ses i Forhold til Arealforøgelsen, maa den vist erkendes at være ret betydelig.

I § 10 er indføjet en Bestemmelse om, at Forslag til en eventuel Forlængelse af Sukkerordningen skal være forelagt Rigsdagen senest den 15. Februar 1947, en Ændring, som alle formentlig kan være enige om. Fra Regeringens Side var man indstillet paa i Aar at fremsætte Lovforslaget paa dette Tidspunkt, men dels trak Forhandlingerne med Dyrkerne noget længere ud end ventet, dels bevirkede de i øvrigt foreliggende Problemer, derunder et Par Standsninger i Rigsdagsarbejdet, at Lovforslaget fremsattes senere end paa-tænkt. Det kan imidlertid kun være ønskeligt udtrykkeligt at faa fastslaet, at Lovforslaget skal fremsættes i god Tid.

Jeg gør yderligere opmærksom paa en Beslutning, der ved tredje Behandling i det andet høje Ting er taget med Hensyn til det Rigsdagsudvalg, som er omtalt i Folketingsudvalgets Betænkning af 5. April. Det siges her, at Saftroerne bør inddrages under Rationeringen, og at det heraf oparbejdede Sukker eller Sukkersaft maa inddrages i en Fordelingsplan, der skal tilrettelægges af Ministeren efter Samraad med et Rigsdagsudvalg paa 15 Medlemmer, valgt i Henhold til Grundlovens § 45. Dette Ud-